

support

**Zeszyt ćwiczeń
SQL w PostgreSQL
(poziom zaawansowany)**

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Ćwiczenie 1. Wizualizacja danych	3
Zasilenie bazy danymi do ćwiczeń	3
Konfiguracja połączenia w QGIS	5
Ćwiczenia do samodzielnego wykonania	7
Narzędzie DB Manager	8
Praca z pgAdmin	10
Ćwiczenie 2. Wstępna analiza danych	14
Ćwiczenie 3. Indeksy.	16
Ćwiczenie 4. Filtrowanie danych według atrybutów i lokalizacji	17
Ćwiczenie 5. Funkcje analiz przestrzennych	19
Ćwiczenie 6. Konta użytkowników i ich uprawnienia	21
Ćwiczenie 7. Transakcje. Zarządzanie obiektami bazy danych.	22
Ćwiczenie 8. Zaawansowane techniki pozyskiwania danych z użyciem podzapytań oraz funkcji analitycznych	23
Ćwiczenie 9. Wyrażenia regularne	23
Ćwiczenie 10. Klauzule WITH oraz warunkowa CASE	24
Ćwiczenie 11. Widoki i ich zastosowanie	25

Ćwiczenie 1. Wizualizacja danych

W ćwiczeniu zostanie omówiona wizualizacja danych PostGIS w programach QGIS oraz pgAdmin.

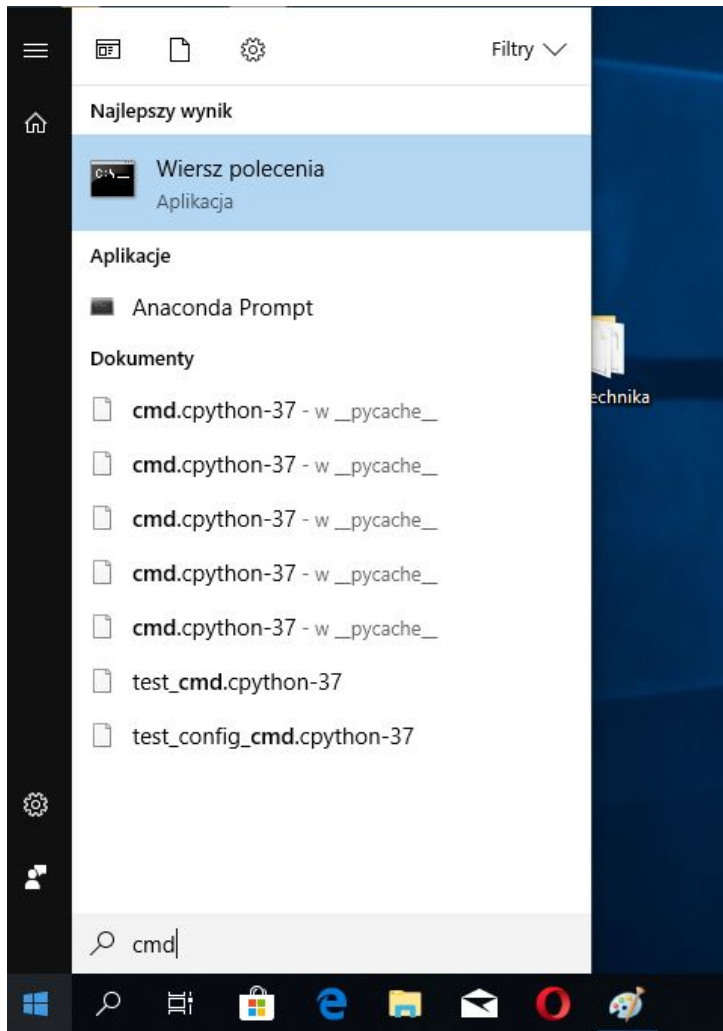
Zasilenie bazy danymi do ćwiczeń

W celu zasilenia bazy danymi, należy wgrać zrzut bazy danych. Należy dysponować pustą bazą danych o nazwie "poziom_zaawansowany" oraz kontem użytkownika "kursant", jeśli nie istnieją, należy wykonać jako superużytkownik:

```
CREATE USER kursant WITH PASSWORD 'postgis';
```

```
CREATE DATABASE poziom_zaawansowany OWNER kursant;
```

Aby wgrać dane, należy otworzyć Wiersz polecenia wpisując w menu Start słowo "cmd":

po czym należy wpisać komendę:

```
"C:\Program Files\PostgreSQL\11\bin\psql" -d poziom_zaawansowany -U postgres -h localhost -f
```

i metodą "przeciągnij i upuść" przeciągnąć plik "poziom_zaawansowany.sql" do okna wiersza poleceń. Komendę należy zatwierdzić klawiszem Enter. PostgreSQL zapyta o hasło superużytkownika, należy je wpisać. W trakcie wpisywania nie będą widoczne żadne znaki (także "gwiazdki") - jest to normalne.

PostgreSQL importuje zestaw danych ćwiczeniowych. Po tej operacji, system bazodanowy będzie skonfigurowany i gotowy do wykonania dalszych ćwiczeń.

Skrypt SQL z danymi utworzy konto użytkownika "kursant" z hasłem "postgis", z którego to konta należy korzystać w kolejnych ćwiczeniach, chyba, że będzie wyraźnie zaznaczone inaczej.

Konfiguracja połączenia w QGIS

QGIS począwszy od pierwszej wersji programu jest przystosowany do pracy z bazą danych PostGIS. Aby podłączyć QGIS do bazy, należy wykonać następujące kroki:

1. Wybrać z menu Warstwa -> Dodaj warstwę -> Dodaj warstwę PostGIS
2. Kliknąć "Nowe"
3. Uzupełnić formularz:
  - a. w polu "Nazwa" wpisać dowolną nazwę identyfikującą bazę na potrzeby wewnętrzne QGIS, np. "szkolenie"
  - b. pole "Usługa" pozostawić puste
  - c. w polu "Host" wpisać "localhost"
  - d. w polu "Port" pozostawić 5432
  - e. w polu "Baza danych" wpisać "poziom_zaawansowany"
  - f. przejść na zakładkę "Bez zabezpieczeń"
  - g. w polu "Nazwa użytkownika" wpisać "kursant"
  - h. w polu "Hasło" wpisać "postgis"
  - i. zaznaczyć pola wyboru "Zapisz" przy danych logowania
  - j. zaznaczyć pola wyboru "Użyj szacunkowych metadanych tabeli" oraz "Zezwól na zapisywanie i wczytywanie z bazy projektów QGIS".
4. Kliknąć "Test połączenia", w razie braku błędu - "OK".
5. Kliknąć "Połącz".

Utwórz nowe połączenie z PostGIS

Informacja o połączeniu

Nazwa: szkolenie
Usługa:
Host: localhost
Port: 5432
Baza danych: szkolenie
Tryb SSL: wyłącz

Uwierzytelnianie

Konfiguracja Bez zabezpieczeń

Nazwa użytkownika: kursant Zapisz
Hasło: ..... Zapisz

Ostrzeżenie: dane zachowane jako niezabezpieczony tekst w plik projektu.

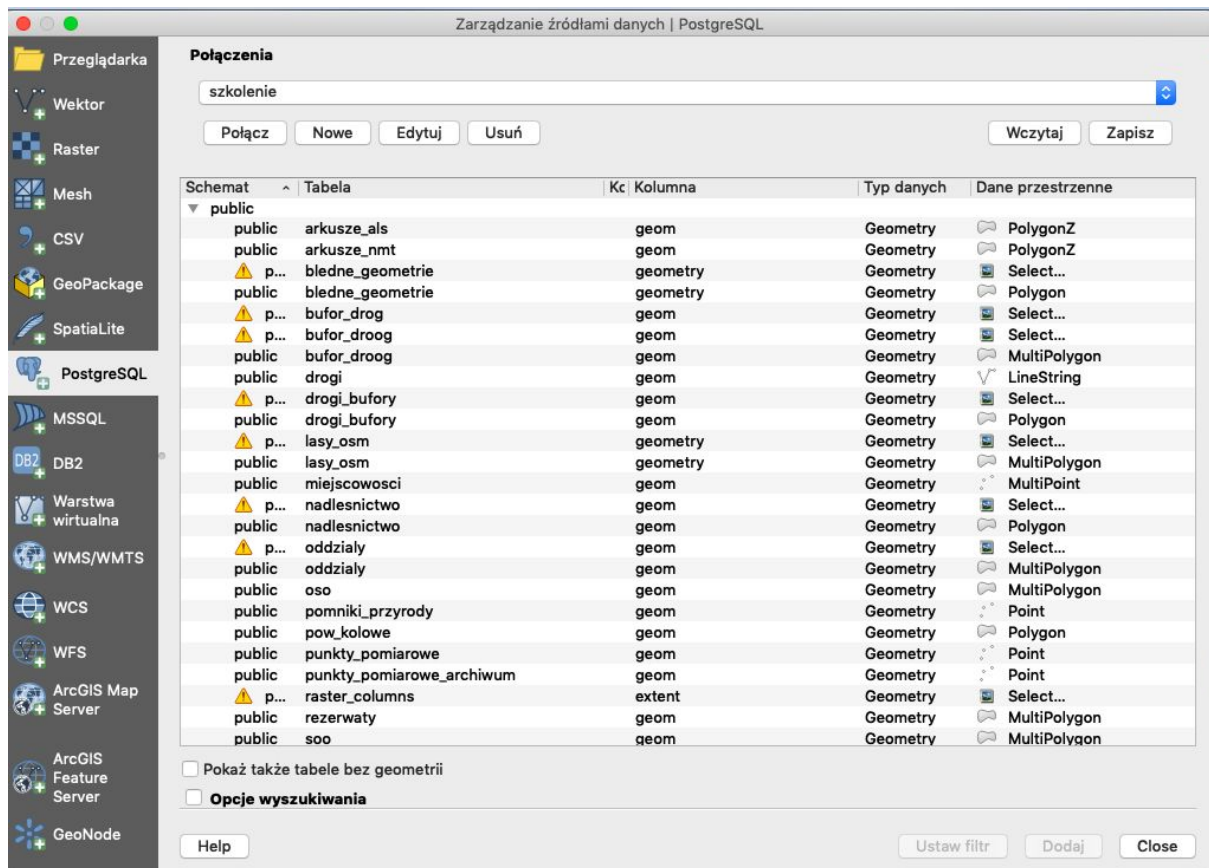
Konwertuj na szyfrowaną konfigurację

Test połączenia

- Wyświetlaj tylko zarejestrowane warstwy
- Nie sprawdzaj typu dla kolumn GEOMETRY
- Sprawdź tylko schemat "public"
- Pokaż także tabele bez geometrii
- Użyj szacunkowych metadanych tabeli
- Zezwól na zapisywanie i wczytywanie z bazy projektów QGIS

Help Cancel OK

Pokaże się lista dostępnych tabel:

Należy dodać do widoku mapy QGIS warstwę "wydzielenia".

Ćwiczenia do samodzielnego wykonania

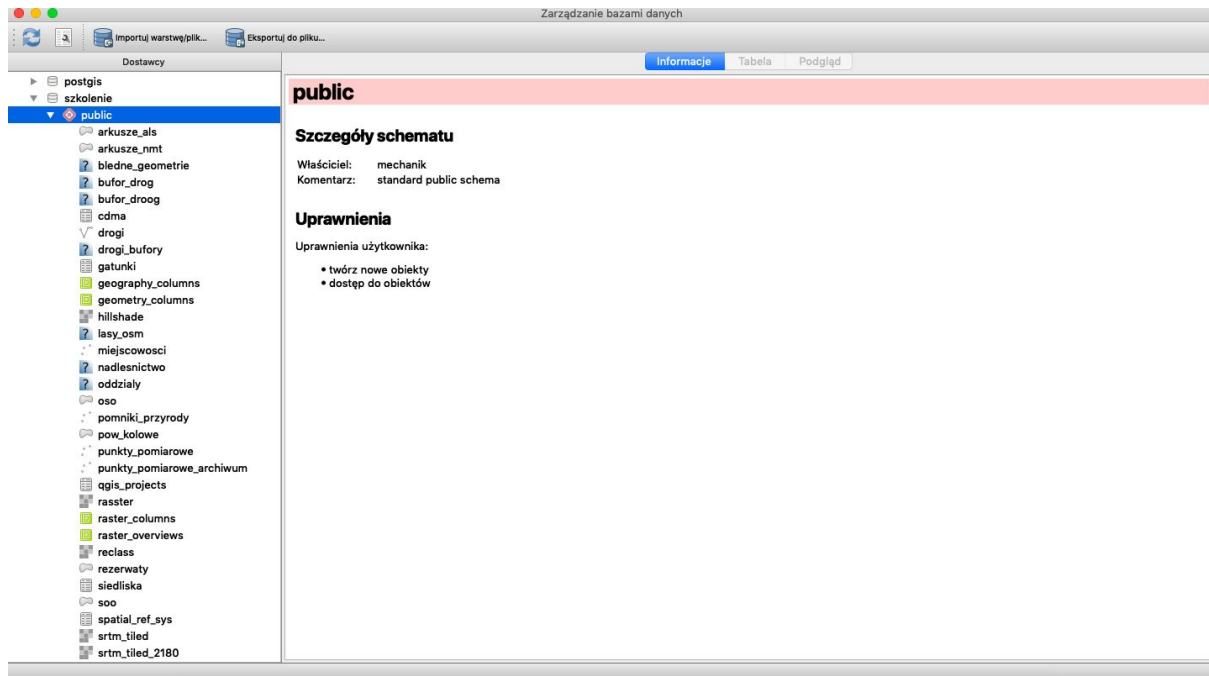
1a. Czy w dostarczonej bazie danych znajduje się tabela "rezerwaty"? Jeśli tak, jaki jest jej typ geometrii, układ współrzędnych oraz liczba obiektów?

1b. Jakie pozycje na liście pojawią się dodatkowo, jeśli zaznaczy się opcję "Pokaż także tabele bez geometrii"?

Narzędzie DB Manager

Więcej funkcji do pracy z bazą danych jest dostępnych w narzędziu DB Manager. Jest ono dostępne w menu **Bazy danych - Zarządzanie bazami danych**.

Po lewej stronie okna z listy dostępnych silników bazodanowych należy wybrać PostGIS, z listy baz szkolenie, a z listy schematów - public.

Następnie, po kliknięciu w nazwę tabeli, można dokonać przeglądu metadanych (zakładka **Informacje**), danych w formie tabeli (zakładka **Tabela**) oraz w formie mapy (zakładka **Podgląd**).

Przy pomocy ikony uruchamia się okno SQL. Przy jego pomocy można zwizualizować wynik zapytania SQL w oknie mapy QGIS.

Przykład działania:

1. W polu tekstowym w górnej części narzędzia należy wpisać zapytanie:

```
SELECT * FROM wydzielienia WHERE species_cd = 'DB';
```

2. Kliknąć **Uruchom**
3. Zaznaczyć **Wczytaj jako nową warstwę**.

4. W polu "Nazwa warstwy" wpisać "Drzewostany dębowe".
5. Kliknąć **Wczytaj**.

tuj do pliku...

Informacje Tabela Podgląd x Zapytanie (szkol...)

Zapisane zapytanie Nazwa Zapisz Usuń Wczytaj plik Zapisz jako plik

```
1 SELECT * FROM wydzielenia WHERE species_cd = 'DB';
```

Uruchom 1353 wierszy, 0.106 sekund Utwórz widok Wyczyść Historia zapytań

	id	geom	a_i_num	adr_for	area_type	site_type	silvicult	forest_fun	stand_stru	rotat_age	
1	6	010600002...	223001181	02-23-1-03...	D-STAN	LWYŻŚW	O	OCHR	DRZEW	130	1.69
2	9	010600002...	223000778	02-23-1-02...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	1.95
3	12	010600002...	223015193	02-23-1-03...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	5.81
4	13	010600002...	223020176	02-23-2-10...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	8.76
5	18	010600002...	223015293	02-23-1-07...	D-STAN	LGŚW	O	OCHR	DRZEW	130	12.0

Wczytaj jako nową warstwę

Kolumna(y) z unikalnymi wartościami   Kolumna geometrii Wczytaj pola

Nazwa warstwy (przedrostek) Ustaw filtr

Unikaj wyboru poprzez ID obiektu Wczytaj

Anuluj

Wynik powinien wyglądać następująco:

tutaj do pliku...

Informacje Tabela Podgląd **Zapytanie (szkol...**

Zapisane zapytanie Nazwa Zapisz Usuń Wczytaj plik Zapisz jako plik

```
1 SELECT * FROM wydzielienia WHERE species_cd = 'DB';
```

Uruchom 1353 wierszy, 0.106 sekund Utwórz widok Wyczyść Historia zapytań

	id	geom	a_i_num	adr_for	area_type	site_type	silvicult	forest_fun	stand_stru	rotat_age	
1	6	010600002...	223001181	02-23-1-03...	D-STAN	LWYŻŚW	O	OCHR	DRZEW	130	1.69
2	9	010600002...	223000778	02-23-1-02...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	1.95
3	12	010600002...	223015193	02-23-1-03...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	5.81
4	13	010600002...	223020176	02-23-2-10...	D-STAN	LŚW	O	OCHR	DRZEW	130	8.75
5	18	010600002...	223015293	02-23-1-07...	D-STAN	LGŚW	O	OCHR	DRZEW	130	12.0

Wczytaj jako nową warstwę

Kolumna(y) z unikalnymi wartościami   Kolumna geometrii Wczytaj pola

Nazwa warstwy (przedrostek) Ustaw filtr

Unikaj wyboru poprzez ID obiektu Wczytaj

Anuluj

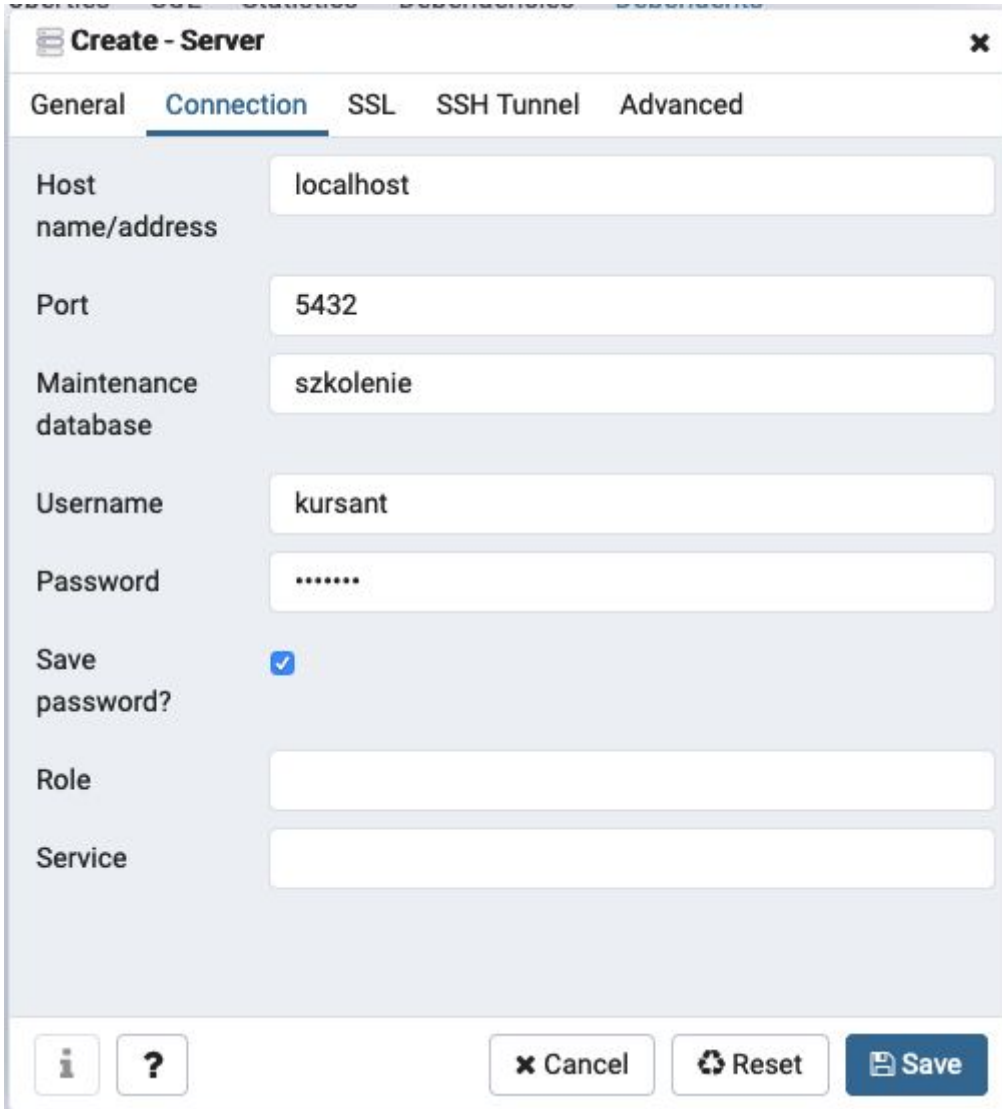
Praca z pgAdmin

pgAdmin jest programem działającym w środowisku przeglądarki i umożliwia korzystanie z zaawansowanych funkcji systemu PostgreSQL.

Uruchomienie pgAdmin odbywa się poprzez odnalezienie pozycji "pgAdmin 4" w menu Start. Zostanie uruchomiona domyślna przeglądarka.

Po instalacji pgAdmin wraz z systemem PostgreSQL jest skonfigurowane połączenie lokalne z użyciem konta superużytkownika. Należy utworzyć nowe połączenie z wykorzystaniem użytkownika "kursant".

1. Kliknąć prawym przyciskiem myszy na **Servers**.
2. Wybrać **Create**.
3. Wypełnić formularz - na zakładce **General** podać nazwę połączenia, a na zakładce **Connection** wypełnić pola:
  - a. Host: localhost,
  - b. Port: 5432,
  - c. Maintenance database: szkolenie,
  - d. Username: kursant,
  - e. Password: postgis,
  - f. Save Password: zaznaczone.

Create - Server [X]

General **Connection** SSL SSH Tunnel Advanced

Host name/address: localhost

Port: 5432

Maintenance database: szkolenie

Username: kursant

Password: .....

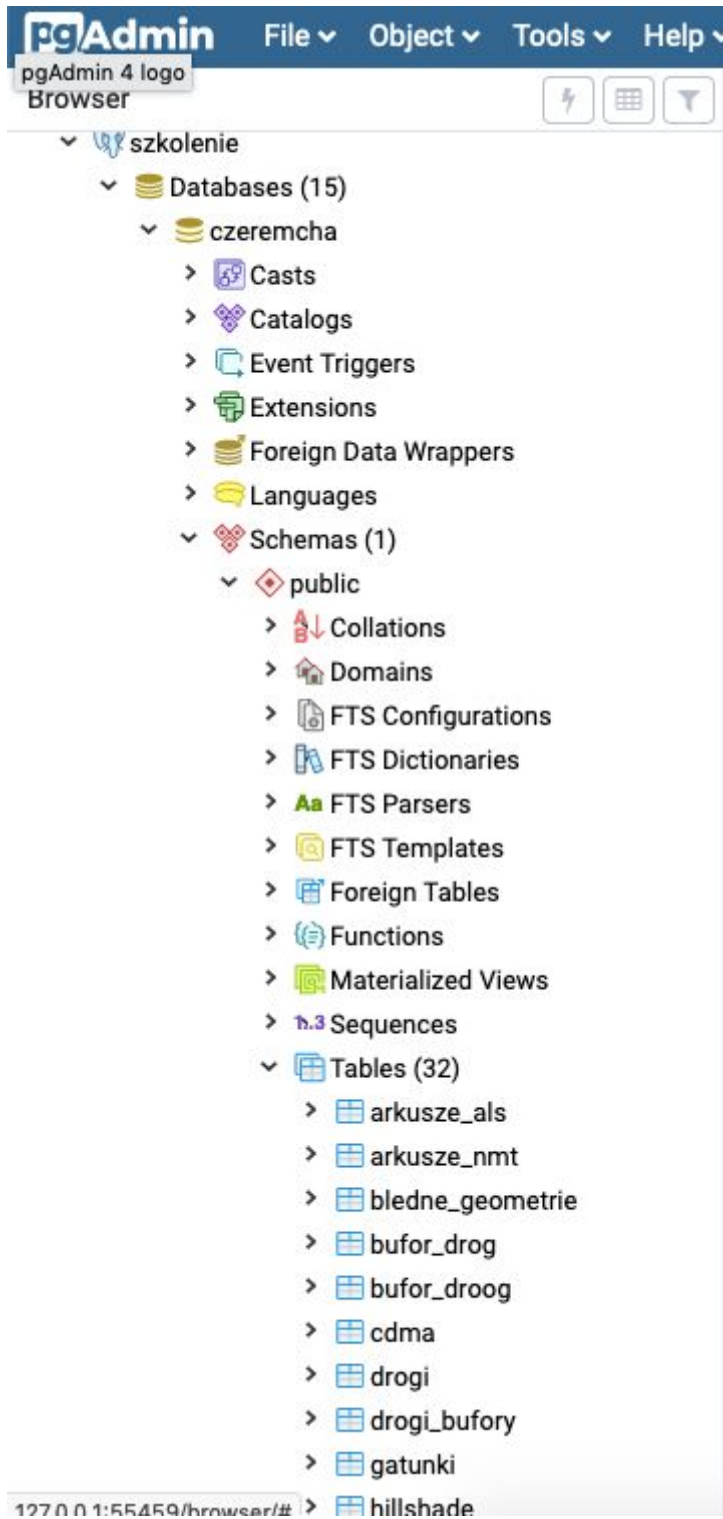
Save password?

Role: [Empty]

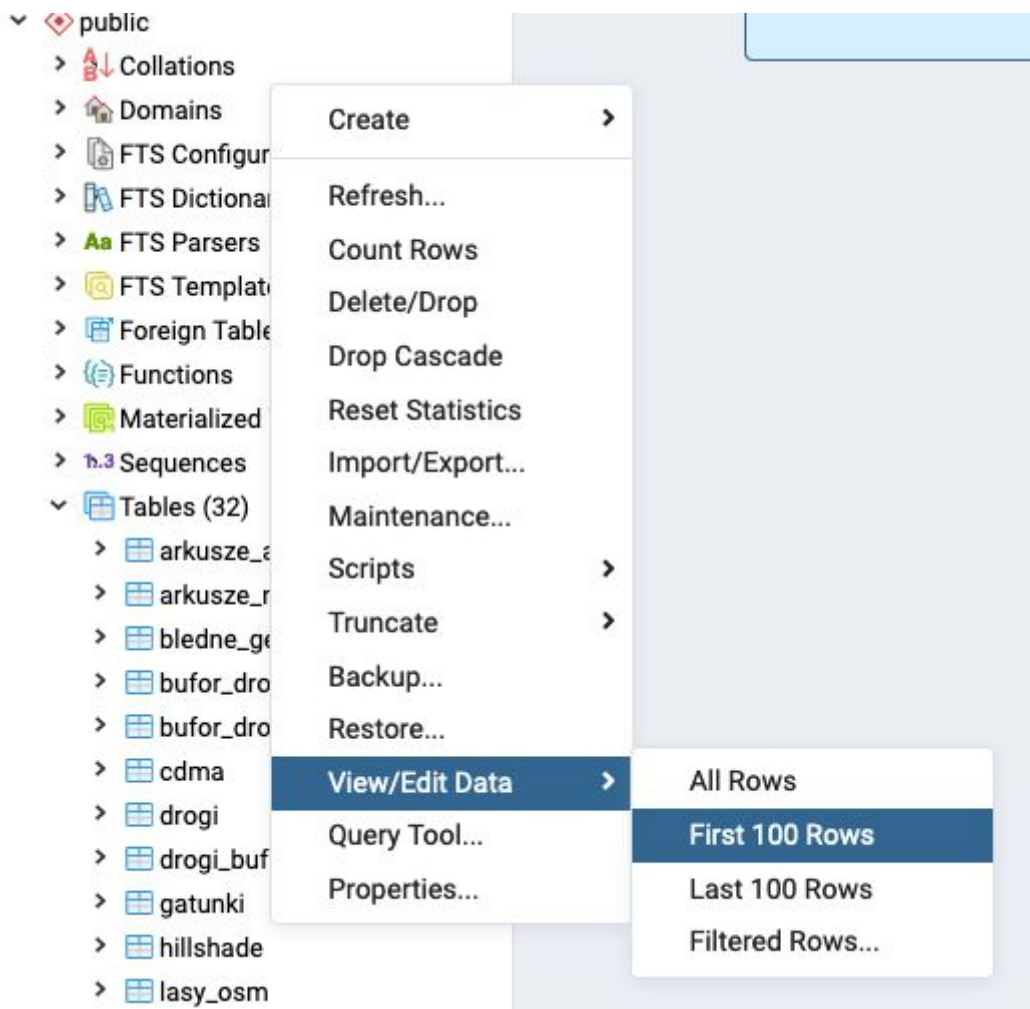
Service: [Empty]

[i] [?] [X] Cancel [Reset] [Save]

Po uzyskaniu połączenia, należy w drzewie obiektów przejść przez: **Databases, szkolenie, Schemas, public, Tables** aby uzyskać listę tabel.

Aby podejrzeć dane z tabeli, należy kliknąć prawym przyciskiem myszy na jej nazwie - np. wydzielenia - a następnie **View/Edit data** -> **All rows**.

pgAdmin umożliwia także przeglądanie danych przestrzennych, w tym celu należy zlokalizować kolumnę z geometrią i kliknąć ikonę .

Aby wykonać zapytanie SQL w pgAdmin, należy kliknąć ikonę . Zapytanie wpisuje się w pole tekstowe Query Editor i zatwierdza przyciskiem .

Query Editor Query History Scratch Pad

```
1 SELECT * FROM gatunki;
```

Data Output Explain Messages Notifications

	id	date_from	date_to	species_cd	species_num	species_name	latin_name	shrubtree_fl	bot_species
	integer	character varying	character varying	character varying	integer	character varying	character varying	character varying	character varyi
1	15	01-01-1970	[null]	ACE.PL.LO	320106	klon pospolity ...	Acer platanoides Pal...	D	klon
2	16	01-01-1970	[null]	ACE.PL.RE	320102	klon pospolity ...	Acer platanoides Rei...	D	klon
3	17	01-01-1970	[null]	ACE.PL.SC	320101	klon pospolity ...	Acer platanoides Sc...	D	klon
4	18	01-01-1970	[null]	ACE.PS.LE	320204	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
5	19	01-01-1970	[null]	ACE.PS.PH	320203	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
6	20	01-01-1970	[null]	ACE.PS.PU	320201	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
7	21	01-01-1970	[null]	ACE.PS.SL	320205	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
8	22	01-01-1970	[null]	ACE.PS.WO	320202	klon jawor	Acer pseudoplatanu...	D	klon
9	23	01-01-1970	[null]	ACE.SA.LU	32070	klon srebrzysty	Acer saccharinum P...	D	klon
10	24	01-01-1970	[null]	ACE.SA.PY	320702	klon srebrzysty	Acer saccharinum P...	D	klon

✓ Successfully run. Total query runtime: 183 msec. 929 rows affected.

Ćwiczenie 2. Wstępna analiza danych

2a. Uzupełnij liczbę obiektów i typ geometrii dla podanych tabel.

Tabela	Liczba obiektów	Typ geometrii
1.rezerваты		
2.gatunki		
3.soo		
4.oso		
5.powiaty		
6.województwa		

2b. Uzupełnij zapytania.

Pokazanie nazw i typów danych dla kolumn z tabeli soo:

```
SELECT column_name, _____ FROM _____.columns WHERE  
table_name='soo';
```

Pokazanie typu geometrii i układu współrzędnych dla tabeli oso:

```
SELECT type, _____FROM geometry_columns WHERE f_table_name='oso';
```

Ćwiczenie 3. Indeksy.

3a. Utwórz indeks, który usprawni poszukiwanie rezerwatów według początkowego fragmentu ich nazwy.

3b. Utwórz tabelę "lasy_debowe", która będzie zawierała wydzielania dla których species_cd = 'DB', a następnie utwórz dla niej indeks przestrzenny.

3c. Jaka komenda została wykonana przed właściwym zapytaniem, jeśli wynik wyglądał następująco?

QUERY PLAN	
1	Sort (cost=383.43..384.46 rows=412 width=16) (actual time=10.315..10.330 rows=174 loops=1)
2	Sort Key: species_cd, site_type
3	Sort Method: quicksort Memory: 36kB
4	Buffers: shared hit=297
5	-> HashAggregate (cost=361.42..365.54 rows=412 width=16) (actual time=9.085..9.124 rows=174 loops=1)
6	Group Key: species_cd, site_type
7	Buffers: shared hit=297
8	-> Seq Scan on wydzielania (cost=0.00..338.25 rows=3089 width=16) (actual time=0.055..7.715 rows=3475 loops=1)
9	Filter: ((species_cd IS NOT NULL) AND (site_type IS NOT NULL))
10	Rows Removed by Filter: 650
11	Buffers: shared hit=297
12	Planning time: 0.920 ms

3d. Oblicz, jaka jest relacja w procentach rozmiaru indeksu przestrzennego tabeli "wydzielania" do rozmiaru danych.

Ćwiczenie 4. Filtrowanie danych według atrybutów i lokalizacji

4a. Uzupełnij zapytania.

Oczekiwany wynik: zwrócenie wszystkich kolumn z tabeli wydzielenia, gdzie spec_age przekracza 100 i species_cd to DB lub BK.

```
SELECT __ FROM wydzielenia WHERE spec_age _____ species_cd  
_____;
```

Oczekiwany wynik: zwrócenie takich wierszy z tabeli wydzielenia, gdzie species_cd to BRZ, SO lub jest wartością NULL.

```
SELECT * FROM wydzielenia WHERE species_cd  
_____;
```

Oczekiwany wynik: zwrócenie takich wierszy z tabeli pomniki_przyrody, gdzie atrybut "gatunek" zawiera słowo "dąb" bez uwzględnienia wielkości liter, a data_utwor zawiera się w przedziale od 13.01.2002 do 13.12.2007.

```
SELECT * FROM pomniki_przyrody WHERE gatunek _____ AND data_utwor  
_____;
```

Oczekiwany wynik: zwrócenie takich wierszy z tabeli pomniki_przyrody, które są położone w powiecie głubczyckim.

```
SELECT a.* FROM pomniki_przyrody a, powiaty b WHERE _____ AND  
b.jpt_nazwa_ = 'powiat głubczycki';
```

Oczekiwany wynik: zwrócenie takich wierszy z tabeli drogi, które są położone w powiecie nyskim i nie przekraczają jego granicy.

```
SELECT a.* FROM drogi a, powiaty b WHERE _____ AND b.jpt_nazwa_ =  
'powiat nyski';
```

Oczekiwany wynik: znajdź 5 wydzieleni o najwyższym wieku (spec_age) które nie są położone częściowo lub całkowicie na terenie rezerwatu przyrody.

```
SELECT DISTINCT a.adr_for, a.spec_age FROM _____ a, _____ b
WHERE _____ (a.geom, b.geom) _____
_____ BY spec_age _____ 5;
```

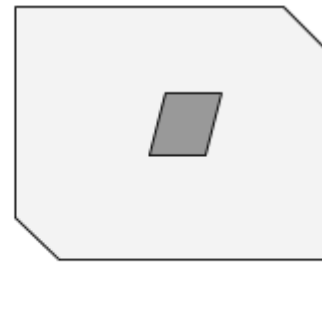
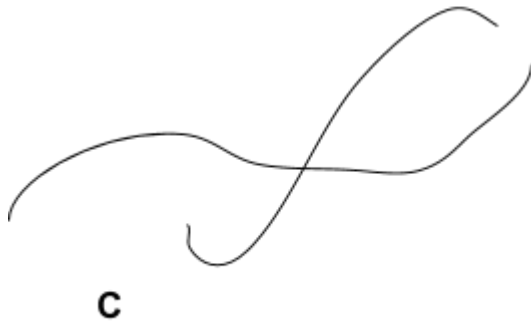
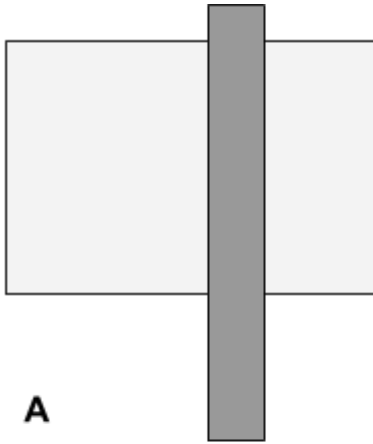
Oczekiwany wynik: przypisz do każdej miejscowości w powiecie nyskim pomnik przyrody, który będzie najbliższym centrum miejscowości.

```
SELECT DISTINCT ON(_____) a.naz_glowna, b.nazwa, b.gatunek, b.obiekt
FROM miejscowosci a, pomniki_przyrody b WHERE a.powiat _____ ORDER BY
_____;
```

Oczekiwany wynik: znajdź wszystkie dęby - pomniki przyrody w promieniu 10 km od najstarszego drzewostanu dębowego w tabeli wydzielenia.

```
SELECT a.* FROM pomniki_przyrody a, wydzielenia b
WHERE _____ (a.geom, b.geom _____
AND b.species_cd = 'DB'
AND a.gatunek ILIKE 'dąb%'
AND b.spec_age = (SELECT _____ FROM wydzielenia WHERE species_cd = 'DB');
```

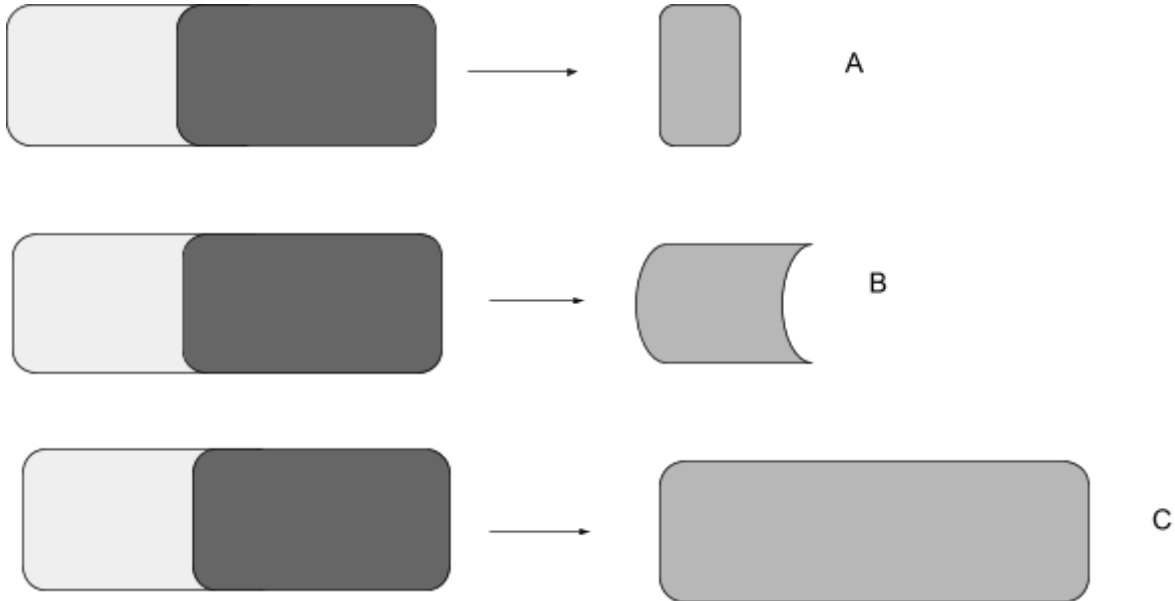
4b. Dopasuj funkcje relacji przestrzennych do rysunków.

1. Within
2. Overlaps
3. Touches
4. Crosses

Ćwiczenie 5. Funkcje analiz przestrzennych

5a. Dopasuj funkcje analiz przestrzennych do rysunków.

1. Difference
2. Intersection
3. Union

5b. Uzupełnij zapytania.

Oczekiwany wynik: oblicz powierzchnię dla każdego rezerwatu.

```
SELECT nazwa, kodinspire, _____(geom) FROM rezerwaty;
```

Oczekiwany wynik: narysuj strefę buforową 500 m od każdego pomnika przyrody.

```
SELECT nazwa, gatunek, kodinspire, _____ FROM pomniki_przyrody;
```

Oczekiwany wynik: oblicz powierzchnię (w hektarach) części wspólnej dla par obszarów OSO i SOO dla wszystkich przypadków, gdzie obszary te się pokrywają.

```
SELECT _____(a.geom, b.geom)_____, a.nazwa AS nazwa_oso, b.nazwa AS nazwa_soo
FROM oso a, soo b WHERE ST_____ (a.geom, b.geom);
```

5c. Zaprojektuj zapytania, które zwrócą następujące wyniki:

- Wydzielenia, dla których centroid nie znajduje się wewnątrz geometrii.

- Część nie objęta ochroną rezerwatową dla wydzielen, których geometria ma część wspólną z rezerwatami.

5d. Oblicz sumę długości dróg w każdym wydzieleniu, w którym znajdują się drogi.

Ćwiczenie 6. Konta użytkowników i ich uprawnienia

Administrator wykonał następujące komendy:

```
CREATE USER brzoza;  
CREATE USER szczupak;  
CREATE USER sosna;  
CREATE ROLE las;  
GRANT las TO brzoza;  
GRANT las TO sosna;  
CREATE ROLE jezioro;  
GRANT jezioro TO szczupak;
```

```
GRANT SELECT ON zbiorniki_wodne TO las;  
GRANT ALL ON zbiorniki_wodne TO jezioro;
```

```
GRANT SELECT ON lasy_iglaste TO jezioro;  
GRANT SELECT ON lasy_lisciaste TO jezioro;
```

```
GRANT ALL ON lasy_lisciaste TO brzoza;  
GRANT ALL ON lasy_iglaste TO sosna;
```

Odpowiedz na pytania:

6a. Czy można zalogować się na konto "jezioro"?

6b. Czy użytkownik "sosna" może zmieniać dane w tabeli "zbiorniki_wodne"?

6c. Czy użytkownik "brzoza" ma jakiegokolwiek uprawnienia do tabeli "las_iglaste"?

6d. W jaki sposób można nadać uprawnienia do edycji do tabeli "zbiorniki_wodne" dla użytkownika "sosna"?

6e. W jaki sposób można nadać uprawnienia do edycji, ale bez możliwości usuwania danych, do tabeli "zbiorniki_wodne" dla użytkownika "brzoza"?

Ćwiczenie 7. Transakcje. Zarządzanie obiektami bazy danych.

7a. Wykonaj ciąg zapytań, który utworzy w bazie danych nową tabelę "drzewa" o kolumnach: id serial, gatunek varchar, a następnie zapisze do niej wiersze o wartościach gatunku: sosna, brzoza, dąb, jodła. Całość powinna być wykonana w jednej transakcji.

7b. Zmodyfikuj transakcję tak, żeby po utworzeniu tabeli, ale przed dodaniem danych został utworzony SAVEPOINT o nazwie "tabela".

7c. Zaprojektuj zapytanie, które doda do tabeli "siedliska" kolumnę "zbiorowisko" typu varchar, z zastrzeżeniem, że jeśli taka kolumna już istnieje - zapytanie nie zostanie wykonane.

7d. Zaprojektuj zapytanie, które zmieni nazwę kolumny "latin_name" na "nazwa_lacinska" w tabeli "gatunki".

Ćwiczenie 8. Zaawansowane techniki pozyskiwania danych z użyciem podzapytań oraz funkcji analitycznych

8a. Przygotuj raport, który będzie prezentował powierzchnię rezerwatów w podziale na powiaty. Dla każdego powiatu powinien zostać obliczony stosunek procentowy powierzchni rezerwatu do powierzchni powiatu. Lista powiatów powinna zostać posortowana alfabetycznie.

Ćwiczenie 9. Wyrażenia regularne

9a. Znajdź rezerваты, które zawierają w swojej nazwie przyimki "w", "na", "przy".

9b. Wybierz same cyfry z kodów obszarów SOO.

Ćwiczenie 10. Klauzule WITH oraz warunkowa CASE

10a. Przeredaguj poniższe zapytanie tak, by zamiast podzapytania lub złączenia użyć klauzuli WITH:

```
SELECT a.* FROM drogi a, (SELECT geom FROM oso WHERE nazwa = 'Zbiornik Nyski') b WHERE ST_Intersects(a.geom, b.geom);
```

10b. Wykonaj zapytanie, które dla danych z tabeli wydzielenia zwróci wartość o nazwie "typ" według następujących reguł:

- jeżeli site_type zaczyna się na 'B', to 'bór'
- jeżeli site_type zaczyna się na 'L' lub 'O' to 'las'
- jeżeli site_type jest puste (NULL) to 'teren nieleśny'
- w pozostałych przypadkach 'pozostałe'.

10c. Wykonaj zapytanie, które dla danych z tabeli rezerwy zwróci nazwę, kod INSPIRE i geometrię w postaci:

- dla rezerwatów ponad 100 ha geometrię powierzchniową zgeneralizowaną z dokładnością do 50m

- dla mniejszych rezerwatów geometrię punktową, która będzie zawsze położona w granicach oryginalnej geometrii powierzchniowej.

10d. Przyjmując jako powierzchnię dróg - dla drogi o atrybucie highway='track' bufor 5 metrów, a dla pozostałych dróg - 10 metrów, oblicz dla każdego wydzielenia jego powierzchnię i powierzchnię pozostałą po odliczeniu powierzchni dróg.

Ćwiczenie 11. Widoki i ich zastosowanie

11a. Utwórz widok "lasy_bukowe", który będzie zawierał wydzielenia, dla których species_cd = BK.

11b. Utwórz zmaterializowany widok "natura_gen50", w którym znajdą się zgeneralizowane z dokładnością do 50 m, połączone obszary OSO i SOO sieci Natura 2000.

11c. W jaki sposób odświeżyć dane w zmaterializowanym widoku "natura_gen50"?